

# De Heilige Geest



en de  
**interpretatie**  
van  
**Gods Woord**





---

De Heilige Geest speelt een belangrijke rol in de interpretatie van Gods' Woord. Dat staat buiten twijfel; immers: iemand die ongelovig is –en daarmee de Geest van God niet heeft ontvangen- kan onmogelijk de Bijbel juist interpreteren. We zien dan ook vaak dat ongelovigen, ook als zij inhoudelijke kennis hebben van de Bijbel, een 'uitleg' geven die totaal niet juist is.

### ***Geest der Waarheid***

Ook gelovigen leggen de Bijbel echter soms totaal onjuist uit. Gelovigen horen van sprekers of leiders vaak dat zij claimen op basis van 'inspiratie' door de Heilige Geest inzichten in de Bijbel te hebben ontvangen. En wanneer de Heilige Geest heeft gesproken, zit er voor de toehoorder niets anders op dan te zwijgen – of niet soms? De spreker of leider claimt daarmee als het ware Goddelijk gezag immers; en wanneer God spreekt, dan kun je (als gelovige) dat niet tegenspreken.

Toch is er anderzijds ook de Bijbelse opdracht om te toetsen of hetgeen iemand spreekt daadwerkelijk vanuit God gesproken is. Maar hoe doen we dat, en, .. zijn we als 'eenvoudige gelovigen' wel gerechtigd om dat te doen?

We denken vaak dat hiervoor wellicht een of andere speciale 'gave' voor nodig is; een gave van onderscheid of wellicht iets als theologische kennis. Dat is niet waar.

De Bijbeluitlegger moet bij zijn uitleg –en dat is waar u zeker op kunt 'toetsen' als toehoorder- op zijn minst *de normale regels voor Bijbeluitleg* hanteren. Maar niet iedereen is bekend met deze regels... Overigens, ook de uitlegger van de Bijbel moet zijn eigen uitleg hier op toetsen. Die regels zijn echter eenvoudig en ook terug te vinden in de Bijbel zelf.

Twee punten kunnen we altijd toetsen:

- gezond verstand;
- logica.

De Heilige Geest is de 'Geest der Waarheid' Joh 14:17; Joh 15:26; Joh 16:13

Logica gebiedt dus dat een uitleg van de Bijbel *altijd* in overeenstemming met de Waarheid, boven alles de *Bijbelse Waarheid*, moet zijn. Maar ook dat uitleggingen elkaar niet mogen tegenspreken en dat de uitleg door het 'gezonde verstand' van de gelovigen begrepen kan en moet worden.

Psalm 32:9 zegt niet voor niets

*“Wees niet als een paard, als een muildier, dat geen verstand heeft. Zijn bek houdt men in toom met bit en toom; dan kan hij u niet te na komen.”*

Wie zijn verstand niet gebruikt, is horende doof, en ziende blind<sup>Jer. 5:21</sup> en zegt ook niet het éérste gebod dat Israël kreeg dat zij God moesten liefhebben met hun hart en hun verstand<sup>Deut 6:5; 10:12</sup>? En daarom ook schreef Johannes in zijn 1<sup>e</sup> brief:

*“Maar wij weten dat de Zoon van God gekomen is en ons het verstand heeft gegeven om de Waarachtige te mogen kennen”*<sup>1</sup>  
Joh. 5:20

De Heilige Geest zal dus nooit iets 'onderwijzen' dat niet door het verstand en de logica kan worden bevestigd. Ook kunnen we ons gesteund zien door waarneming. Als iemand zou zeggen “de Bijbel leert dat de aarde plat is en op palen steunt” (..) dan kunnen we hier tegen in brengen dat (a) we inmiddels weten dat zo iets onmogelijk is en (b) de Bijbel dit ook helemaal niet leert<sup>Jes. 40:22</sup>. Met andere woorden: wanneer een uitlegger iets dergelijks claimt dan weten we

dat hij of zij bij zijn uitleg van Gods Woord niet begrepen heeft wanneer iets in poëtische of letterlijke zin moet worden begrepen.

### ***Geen buiten-Bijbelse openbaring***

Ook moeten we goed voor ogen houden dat de Heilige Geest niets zal openbaren aan de mens dat tegen- of buiten-Bijbels is. Wat de Heilige Geest openbaart, de mens laat ontdekken, is altijd terug te voeren op Gods Woord. Wat Hij wel doet is de mens verlichten, dat wil zeggen het verstand van de mens laten begrijpen, wat er in Gods Woord staat.

De enige momenten waarop de Heilige Geest aan de mens rechtstreeks iets zal “openbaren” is wanneer er sprake is van een situatie van vervolging. De Here zegt immers:

*“Wanneer zij u brengen voor de synagogen en voor de overheden en de machthebbers, maakt u niet bezorgd, hoe of wat gij ter verdediging moet spreken. Want de heilige Geest zal u op het eigen ogenblik leren, wat gij zeggen moet.”* Lucas 12:11,12

Maar het is niet gezegd dat dit een ‘buiten-Bijbelse’ openbaring is; integendeel – de gedachte is hier eerder dat de Heilige Geest te binnen zal brengen, vanuit Gods Woord of ter verdediging er van, wat gezegd moet worden – we zien dit later in de Handelingen ook bevestigd immers?

In Handelingen 4:31 zien wij ook dat de vervulling met de Heilige Geest er toe leidt dat men “het Woord van God sprak” en, Hand. 10:46, dat men God “groot maakt”. En ook dat is, uiteraard, Bijbels – gelovigen zullen altijd Gods’ grootheid prijzen en eren. Nooit zal de Heilige Geest immers er voor zorgen dat de mens negatief over de Here Jezus spreekt, laat staan over de Vader 1 Kor. 12:3.

En, tot slot, de Heilige Geest waakt over Gods Woord en bewaart dit in de gelovige, zoals Paulus aan Timoteüs dan ook schrijft:

*“Bewaar door de Heilige Geest, Die in ons woont, het goede pand, dat u toevertrouwd is.”*

1 Tim. 1:14

De Heilige Geest maakt dus wijs op het punt van wat geschreven is, niet daar buiten of boven!

### **Het voorbeeld van Christus Jezus**

Wanneer we kijken naar hoe de Here zelf de Bijbel uitlegde zien we een letterlijke interpretatie, weergave en toepassing.

1. de schepping <sup>Marc. 10:6</sup>
2. de ark van Noach <sup>Mat 24:38,39</sup>
3. Sodom en Gomorra <sup>Mat 10:15</sup>
4. Lot en zijn vrouw <sup>Luc 17:28-29</sup>

We zien ondermeer in bovenstaande voorbeelden dat de Here Jezus dus nooit buiten de Bijbel zelf ging wanneer Hij de schriften toepaste of verklaarde.

Een heel duidelijk voorbeeld van het gebruik van de Schriften is natuurlijk de ‘verzoeking in de woestijn’ waar de Here de satan terechtwijst met het meerdere malen aanhalen van de Bijbel – “Er staat geschreven”! <sup>Luc 4:1-13</sup>. Maar ook op veel andere plaatsen zien we dat de Here altijd wijst naar het “er staat geschreven”.

## De Here Jezus bevestigde

- de *Goddelijke inspiratie* <sup>Matt 22:43-44;</sup>
- de voor altijd vaststaande *waarheid* <sup>Matt 5:17-18;</sup>
- de *onfeilbaarheid* <sup>Joh 10:35;</sup>
- de *autoriteit* <sup>Matt 4:4,7,10;</sup>
- *historiciteit* <sup>Matt 12:40; 24:37</sup>,
- *foutloosheid* <sup>Matt 22:29-32</sup> en de
- *duidelijke openbaring* <sup>Lucas 24:25</sup>.

van de Bijbel (de “Schriften”).

Daarmee hebben we in onze Here het Grote voorbeeld hoe wij de Bijbel moeten begrijpen en uitleggen.

